

Asia: VM019:00/2021, VN/2033/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän toiminnan valmistelun rahoituksesta vuosina 2021 ja 2022

Lausunnonantaja

Lausunnonantaja on:

Kuntayhtymä

Huomiot valmistelun rahoituksen määräytymisperusteisiin

a) Hyvinvointialueiden valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

Maakunnissa lähdetään hyvin erilaisista lähtökohdista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen. Alueilla, joissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu on jo siirretty sote-kuntayhtymille, on hyvinvointialueen toiminnan käynnistäminen ja valmistelu huomattavasti yksinkertaisempaa kuin alueilla, jossa järjestämisvastuu on hajanainen. Varsinais-Suomessa sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestämisestä vastaa 28 eri järjestäjätahoa. Luku on valtakunnan suurin. Vastaavasti järjestäjiä on Pohjois-Pohjanmaalla 23 ja Pirkanmaalla 18. Pienimmillään pitkälle integroituneissa maakunnissa järjestäjien määrä on vain 4–5.

Valtiovarainministeriön esimerkkilaskelmissa käytetyistä kriteereistä merkityksellisimmät ovat asukasmäärään ja järjestämisvastuullisten määrään perustuvat kriteerit. Sen sijaan avustuksen perusosa eli kunkin alueen tasasuuruusena jaettava osuus on kriteereistä vähiten hyödyllinen. Se ohjaa tarpeettomasti rahoitusta alueille, joissa järjestäjien integraatio on jo pitkälle vietyä ja joissa palveluntarve on harvan asutuksen vuoksi vähäisempää.

Esitetty rahoitusmalli (malli1), jossa asukasmäärää ja järjestäjien lukumäärää painotetaan suhteessa rahoituksen perusosaan, on lähtökohtaisesti hyvä. Valmistelun tiukasta aikataulusta johtuen tulee kuitenkin harkita valtionavustuksen ohjaamista esitettyä vahvemmin alueille, joissa järjestämisvastuu on yhä varsin hajanainen ja joihin väestö painottuu. Taustalaskelmissa mukana olleista vaihtoehtomalleista hyvinvointialueen valmistelun kannalta paras on malli, jossa

rahoitus jaetaan 50 % asukasperusteisesti ja 50 % nykyisten järjestämisvastuullisten määrän mukaan.

Erityisen suuren työn ja resurssin vaatii hajanaisten asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen. Uudistuksesta johtuviin ICT-muutuskustannuksiin on tärkeä ohjata erillistä rahoitusta valtion talousarviosta.

b) HUS-yhtymän valmistelun rahoituksen määräytymisperusteet

-

Muut huomiot asetusluonnokseen tai perustelumuistioon

Muut huomiot

-

Mäkynen Heli
Varsinais-Suomen liitto